

Szepesmindszent m?emlékei

2009 június 25. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Közép-Európa legnagyobb középkori erődítményének, a történelmi Szepességnek nevet adó szepesi várnak négy-öt kilométeres körzetében tucatnyi Árpád-kori eredetű települést találunk, amelyeknek nagyrészt ma is megvannak régi templomai. Legutóbb a 614 méter magas várhegy?l délre fekv? Zsigra emlékeivel ismerkedtünk, most az ugyanolyan távolságra – egyórányi gyalogútra –, de az ellenkez? irányban lév? Szepesmindszentre látogatunk el. A 750 lakosú településen (szlovák neve: Bijacovce) áthaladó, Sáros megye északi hegyei közé vezet? országút a falu végén jókorát emelkedik, de még az úttól is hosszú lépcs?soron kell felkapaszkodnunk a dombra, ahol a község plébániatemploma áll. Huszonöt méteres, felfelé keskenyed? tornya messzir?l látszik, de a templomdombról is remekül látható Szepes vára, jól szemmel tartható a Branyiszkói-hágó fel?l leereszked?, L?cse felé továbbfutó ?si kalmárút forgalma. A mindenszentek tiszteletére emelt egyház, lábánál a faluval, fontos helyen épült hét és fél évszázada, okleveles adat szerint 1260 el?tt.

A nyugati oldalán vaskos toronnyal, keleti felén egyenes záródású szentélyben végz?d? templom több korszak stílusjegyeit viseli magán. Román kori a torony alsó ablaka, tehát még a XIII. századi templomból való. A déli el?csarnoktól ötlépésnyire lév? szabályos kör alaprajzú kápolna mindennél biztosabban elárulja, hogy e magaslat már az Árpád-házi királyok idején egyházas hely volt, hiszen az effajta rotundáink a XI–XIII. század között keletkeztek. A csaknem nyolc méter bel? átmér?j?, egy méter falvastagságú kerek kápolna félköríves bejárata nyugatról nyílik, két ablaka és karcsú tornyocskában végz?d?, formás zsindegykupolája újabb kelet?. Véd?szentje Szent Kozma és Damján, a III. században Keleten élt mártír testvérpár, akiknek kultusza nem idegen a környéken: Szepesváralján, Kassán és L?csén gótikus táblaképek, festett fa oltárszobrok készültek az orvosok és patikusok oltalmazóinak tiszteletére.

A Mindenszentek-templom szentélyének kora gótikus keresztboltozata a XIV. századi átépítést idézi. Ebb?l a korból származik az északi falon látható hosszú freskósáv is: bal fel?l két apostol, mellettük Krisztus áll, majd négy másik apostol sorakozik a képmez? jobb széléig. Finom színekkel festett, karakteres figurák, oldalukon karddal, kezükben lándzsával. A hit harcos szolgái e korai határvidékünkön. A falkép mellett faragott k? szentségház, gótikus kovácsoltvas ráccsal, már a következ? század stílusában. Egészen egyedi a hajóba dél?l nyíló gótikus kapuzat dísze, a csúcsíves oromban összefutó három lilomos végz?dés? karéj szabálytalanul fordul egymásba. A szentélyen egy másik, befalazott ajtó oldalán pirosra és fehérre festett, k?be faragott inda tekerg?zik, fölül egymásba fonódnak, s ugyanott egy különös bevésített jel – kifeszített íj felfelé mutató nyílvevess?vel – látható, ki tudja, melyik évszázadból. Talán a gyep?t véd? szabad királyi íjászok emlékét ?rzi...

A község másik nevezetessége az úttól nyugatra található, szép parkban lév? pompás rokokó kastély. 1780 és 1788 között építették a híres Csákyak, miután t?zvész pusztította el ?si fészüket, Szepes várát. Ide húzódtak le, s itt laktak utódaik, míg 1945-ben ki nem parancsolta ?ket bel?le a csehszlovák állam.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló